

POWERPOOR

Empowering Energy Poor Citizens through Joint Energy Initiatives

Energētiskās nabadzības rokasgrāmata enerģijas plānošanai

Darbs ar enerģētiski nabadzīgām
mājsaimniecībām un politikas veidotājiem, lai
samazinātu enerģētiskās nabadzības līmeni

Decembris 2021

www.powerpoor.eu

**Vispārēja piekļuve drošiem, ilgtspējīgiem un
cenas ziņā pieejamiem enerģētikas
pakalpojumiem visiem, tādējādi uzlabojot dzīves
kvalitāti un energoapgādes drošību**

[Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķi, 7. mērķis,](https://sdgs.un.org/goals/goal7)
<https://sdgs.un.org/goals/goal7>

Satura rādītājs

Satura rādītājs	4
1. Priekšvārds – Kā lietot šo rokasgrāmatu	5
2. Enerģētiskās nabadzības mazināšana, izmantojot kopīgas enerģētikas iniciatīvas.....	6
Enerģētiskās nabadzības fenomens	6
Vietējo iestāžu loma enerģētiskās nabadzības mazināšanā	6
POWEPROOR pieeja	9
3. Augšupējas pieejas sagatavošana	11
Sākotnējais novērtējums	11
Sadarbība ar ieinteresētajām personām un iesaistītajām pusēm.....	12
Rīcībspējas palielināšana un vairāklīmeņu zināšanu radīšana	13
Vietējo varoņu piemērs.....	16
POWEPROOR sertifikācijas sistēma	19
4. Enerģētiski nabadzīgo iedzīvotāju atbalsta programmas.....	22
Mājas vizītes.....	22
Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroji.....	22
Informācijas izplatīšana	25
Ietekmes formalizēšana un rezultātu uzturēšana	27
5. Problēmas mērķtiecīga risināšana	29
Enerģētiskās nabadzības identificēšana	29
POWER TARGET rīks	30
Mērķtiecības uzlabošana	32
6. Rīcība enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai.....	33
Veicināšanas pasākumi.....	33
POWER ACT rīks.....	34
Pasākumu iekļaušana IEKRP.	35
Darbību plānošanā un lēmumu pieņemšanā izmantojiet koprades procesu	37
7. Kopīgu enerģētikas iniciatīvu finansēšana cīņā ar enerģētiskās nabadzības problēmu.....	38
Darbību finansēšana	38
POWER FUND rīks.....	39

1. Priekšvārds – Kā lietot šo rokasgrāmatu

Taisnīga pāreja uz drošu, tīru un visiem pieejamu enerģiju – tas ir process, kurā iesaistīties un kuru veicināt var jebkurš, kā pašvaldības, tā privātpersonas. Šis ceļvedis ir izstrādāts, lai palīdzētu sasniegt šo mērķi – tajā ir iekļauta visa būtiskākā informācija saistībā ar POWERPOOR pieeju enerģētiskās nabadzības mazināšanai, izmantojot kopīgas iniciatīvas enerģētikas jomā. Rokasgrāmatas uzdevums ir sniegt visām ieinteresētajām personām, sākot no privātpersonām līdz pat pašvaldībām un lēmumu pieņēmējiem, informāciju par to, kā tās var piedalīties projekta ietvaros ierosinātās augšupējās sadarbības pieejas īstenošanā, lai mazinātu enerģētisko nabadzību, izmantojot kopīgas enerģētikas iniciatīvas un inovatīvas finansēšanas shēmas, kā arī virzīt vietējās enerģētikas plānošanas centienus iepretim šim mērķim.

2. Enerģētiskās nabadzības mazināšana, izmantojot kopīgas enerģētikas iniciatīvas

Enerģētiskās nabadzības fenomens

"Pienācīga apkure, aukstumapgāde, apgaismojums un enerģija, kas nepieciešama elektroierīču darbināšanai – tie ir galvenie pakalpojumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni un iedzīvotāju veselību."

ES Enerģētiskās nabadzības novērošanas centrs, 2022 (https://energy-poverty.ec.europa.eu/energy-poverty-observatory/what-energy-poverty_en)

"personas vai mājsaimniecības nespēj savās mājās nodrošināt apkuri, aukstumapgādi vai nodrošināt citus nepieciešamos energopakalpojumus par pieņemamām izmaksām"¹. Tā ir "nespēja apmierināt pamatvajadzības, ko tieši vai netieši rada nepietiekama piekļuve pieejamiem, uzticamiem un drošiem energopakalpojumiem, ņemot vērā arī pieejamos saprātīgos alternatīvos līdzekļus šo spēju realizēšanai"².

Enerģētiskā nabadzība ir saistīta ar zemiem mājsaimniecību ienākumiem, augstām izmaksām par enerģiju un neefektīviem mājokļiem, un ir zināms, ka tā nopietni ietekmē ES iedzīvotāju veselību, tostarp palielina nāves gadījumu skaitu ziemas un vasaras mēnešos, nelabvēlīgi ietekmē garīgo veselību, elpošanas un asinsrites sistēmas problēmas³. Esošās pieejas parādības definēšanai balstās uz kvantitatīviem rādītājiem, piemēram, mājsaimniecības izdevumu par enerģiju īpatsvaru attiecībā pret ienākumiem vai mājsaimniecības ienākumu attiecību pret nabadzības sliekšni, no kura atņemtas izmaksas par energopakalpojumiem (10% pieeja, "zemi ienākumi – augstas izmaksas", "minimālā ienākumu robeža"), un kvalitatīviem rādītājiem (vienprātības pieeja).

Vietējo iestāžu loma enerģētiskās nabadzības mazināšanā

Pašvaldību loma pārejā uz ilgtspējīgāku nākotni ir skaidri atzīta ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķos, kuros noteikts mērķis nodrošināt tīru un pieejamu enerģiju visiem cilvēkiem⁴. Šos mērķus ir pieņēmusi arī Eiropas Komisija, kura arī veicina politikas un iniciatīvas, kas pilsētām un kopienām sniedz iespēju īstenot vietējos pasākumus klimata un enerģētikas jomā⁵.

¹ Thomson, H., & Bouzarovski, S. (2018). *Addressing energy poverty in the European Union: State of play and action*. [Enerģētiskās nabadzības problēmas risināšana Eiropas Savienībā: pašreizējais stāvoklis un rīcība.] ES Enerģētiskās nabadzības novērošanas centrs, Mančestra.

² Day, G., Walker, N., Simcock, (2016). *Conceptualising energy use and energy poverty using a capabilities framework*, EP93 [Enerģijas izmantošanas un enerģētiskās nabadzības konceptualizēšana, izmantojot spēju sistēmu, EP93]

³ Bouzarovski, S., & Petrova, S. (2015). *A global perspective on domestic energy deprivation: Overcoming the energy poverty–fuel poverty binary*. [Globāla perspektīva attiecībā uz enerģijas trūkumu mājsaimniecībās: enerģētiskās nabadzības un kurināmā nabadzības divējādības pārvarēšana]. *Energy Research & Social Science* [Enerģētikas pētniecība un sociālās zinātnes], 10. lpp, 31.-40. lpp.

⁴ Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķi, 7. mērķis, <https://sdgs.un.org/goals/goal7> <https://sdgs.un.org/goals/goal7>

⁵ ES ziņojums. 2015. *Enerģētiskā nabadzība un neaizsargātie patērētāji enerģētikas nozarē Eiropas Savienībā: politikas un pasākumu analīze* Politikas ziņojums

Enerģētiskās nabadzības risināšanas kontekstā vietējās pašvaldības spēlē būtisku lomu, jo tās var:

- precīzāk identificēt enerģētiski neaizsargātos iedzīvotājus un novērtēt problēmas apmēru;
- detalizēti apzināt vietējās vajadzības un to, cik sarežģīti vietējie faktori šo parādību ietekmē attiecīgajā reģionā;
- noteikt prioritāros pasākumu veidus un intervences jomas;
- izstrādāt efektīvu pasākumu kopumu, kas vislabāk atbilst konkrētajam vietējam kontekstam un iedzīvotāju vajadzībām;
- samazināt plaisu starp augstāka līmeņa politikas norisēm (valstu valdības, ES) un vietējām kopienām;
- apvienot dažādu dalībnieku, ieinteresēto pušu un iniciatīvu spēkus vietējā līmenī;
- nodrošināt pasākumu ilgtspēju un paplašināt tos ar pilsētu tīkliem un iniciatīvām;

Vietējo iestāžu spēja efektīvi pievērsties enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai ES valstīs ir neviendabīga, jo atšķiras gan valstu pārvaldības struktūras, gan tehniskās kompetences un pieejamo līdzekļu apjoms, kā arī apņēmības līmenis pievērsties šai problēmai.

POWERPOOR atzīst gan vietējo iestāžu ierobežojumus, gan to iespējas. Projekts piedāvā inovatīvu pieeju pasākumu īstenošanai vietējā līmenī, izmantojot kopīgas enerģētikas iniciatīvas, piemēram, enerģētikas kopienu un kooperatīvu dibināšanu un uzturēšanu. Apvienojumā ar Pilsētas mēru paktu, kura ietvaros parakstītājas pilsētas apņemas atbalstīt ES noteiktā mērķa (siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana par 55%) īstenošanu līdz 2030. gadam⁶ un kopīgas pieejas pieņemšanu attiecībā uz klimata pārmaiņu izraisīto seku mazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām, šī pieeja var kalpot kā motivācija vietējām pašvaldībām aktualizēt šo jautājumu un veikt efektīvus pasākumus, lai sniegtu palīdzīgu roku enerģētiski neaizsargātajiem iedzīvotājiem.

⁶ Eiropas Komisija, 2030. gada klimata mērķrādītāja plāns, https://ec.europa.eu/clima/eu-action/european-green-deal/2030-climate-target-plan_en

GALVENĀS INICIATĪVAS

Pilsētu mēru pakts (www.covenantofmayors.eu)

Eiropas Pilsētu mēru pakts ir ES vadošā iniciatīva – to parakstījušas pilsētas, kuras apņemas mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties to izraisītajām sekām. Eiropas Pilsētu mēru pakta vīzija ir līdz 2050. gadam nodrošināt visiem iedzīvotājiem iespēju dzīvot no oglekļa dioksīda brīvās un pret klimata pārmaiņām noturīgās pilsētās, kurās būs piekļuve drošai un ilgtspējīgai enerģijai par pieņemamām cenām. Tas cita starpā ietver arī enerģētiskās nabadzības mazināšanu. Tādēļ Pilsētu mēru pakts nodrošina vairākus atbilstošus resursus, kas vērsti uz enerģētiskās nabadzības novēršanas pīlāra iekļaušanu pašvaldību sastādītajos ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānos (IEKRP), savukārt drīzumā paredzēts publicēt arī satvaru enerģētiskās nabadzības mērīšanai, kā arī attiecīgo pasākumu uzraudzīšanai un ziņošanai.

Enerģētiskās nabadzības konsultāciju centrs (https://energy-poverty.ec.europa.eu/index_en)

Enerģētiskās nabadzības konsultāciju centrs (ENKC) ir vadošā ES iniciatīva, kuras mērķis ir veicināt enerģētiskās nabadzības mazināšanu un pašvaldību ātrāku pāreju uz taisnīgu enerģētikas nākotni. ENKC misija ir būt centrālajam ar enerģētiskās nabadzības problēmu saistīto zināšanu un informācijas mežglam Eiropā. Tā mērķauditorija ir visas personas, kuras ir ieinteresētas iesaistīties cīņā pret enerģētisko nabadzību Eiropā. ENKC sniedz tiešu atbalstu, nodrošina tiešsaistes apmācības un informē par pētījumu rezultātiem, kā arī tiecas izveidot to ieinteresēto personu tīklu, kuras ir gatavas aktīvi iesaistīties cīņā pret enerģētisko nabadzību Eiropā.

POWERPOOR pieeja

Projekta POWERPOOR galvenais mērķis ir izstrādāt atbalsta programmas enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem un veicināt kopīgu enerģētikas iniciatīvu izmantošanu, piesaistot alternatīvas vai inovatīvas finansēšanas shēmas (piemēram, veidojot enerģētikas kopienas/kooperatīvus, izmantojot kolektīvās finansēšanas kampaņas). POWERPOOR veicinās pieredzes un zināšanu apmaiņu, kā arī ieradumu maiņu un neliela mēroga energoefektivitātes pasākumu īstenošanu. Programmas ietvaros arī tiks veikta atjaunojamo enerģijas avotu uzstādīšana, palielinot iedzīvotāju aktīvu līdzdalību.

Izmēģinājuma programmas enerģētiskā nabadzībā nonākušajiem iedzīvotājiem ir izstrādātas, attīstītas un īstenotas astoņās Eiropas valstīs (proti, Bulgārijā, Horvātijā, Igaunijā, Grieķijā, Horvātijā, Ungārijā, Latvijā, Portugālē un Spānijā), un tās vada sertificētu enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru tīkls. Enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāji un enerģētikas kopienu mentori sniedz palīdzību enerģētiski nabadzīgajām māsaimniecībām, lai tās varētu ieviest pārmaiņas ieradumos un īstenot neliela mēroga energoefektivitātes pasākumus, kas ir izmaksu ziņā pieejami un izdevīgi, kā arī piedalīties kopīgās enerģētikas iniciatīvās vai izmantot inovatīvas finansēšanas shēmas. Enerģētiski nabadzīgie iedzīvotāji tiek iesaistīti dažādos plānotos pasākumos, piemēram, informācijas dienās. Vienlaikus iesaistītājās pašvaldībās tiek izveidoti vietējie Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroji, kuros strādā POWERPOOR projekta ietvaros apmācīti un sertificēti enerģētikas kopienu mentori. Biroji kalpo kā vienota institūcija, kur var saņemt visu ar POWERPOOR saistīto informāciju.

Lai papildinātu atbalsta programmas, ir izstrādāts arī uz IKT balstīts instrumentu kopums, t.i., Enerģētiskās nabadzības mazināšanas instrumentu kopums. Izmēģinājuma valstīs tiek izveidotas nacionālās Ieinteresēto personu sadarbības grupas, lai veicinātu aktivitātes un kalpotu kā POWERPOOR darbību un rezultātu koordinācijas centrs. POWERPOOR augšupejošā pieeja var tikt īstenota kā daļa no ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāniem vai jebkura cita pašvaldības izstrādāta rīcības plāna.

Pamatojoties uz POWERPOOR īstenošanas gaitā gūto pieredzi un atziņām, tiks izstrādāti ES politikas ieteikumi un astoņi nacionālie ceļveži, lai politikas veidotāji visos pārvaldības līmeņos varētu būt informēti par projekta gaitā gūtajiem secinājumiem. Projekta rezultāti tiek plaši izplatīti, kā arī tiek nodrošināta sinerģija ar globālām un ES iniciatīvām, piemēram, ES Enerģētiskās nabadzības novērošanas centru un (ES un pasaules) Pilsētu mēru paktu enerģētikas un klimata jomā. Sadarbības partneru dalība konsorciā stiprina POWERPOOR rezultātu izplatīšanu un izmantošanu visā Eiropā gan projekta īstenošanas laikā, gan pēc tā beigām. Risinājums tiks uzturēts, izveidojot POWERPOOR aliansi enerģētiskās nabadzības mazināšanai.

Sākums: 1. sept. 2020
Beigas: 31. aug.

Finansēts no H2020
Apjoms: 1 999 812 €

Vadošais partneris
NTUA

Mērķis:

Enerģētiskās nabadzības mazināšana, izmantojot kopīgas enerģētikas iniciatīvas

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas projekti Eiropā

H2020 "Mājsaimniecību enerģētiskās nabadzības mazināšana" saistītie projekti

POWERPOOR

Enerģētiskās nabadzības mazināšana, izmantojot kopīgas enerģētikas iniciatīvas

EnergyMeasures

Piemeklēti risinājumi enerģētiski nabadzīgu mājsaimniecību atbalstam

ComAct

Sabiedrībai pielāgoti risinājumi enerģētiskās nabadzības mazināšanai

STEP

Risinājumi enerģētiskās nabadzības mazināšanai

ImpowerMed

Sieviešu iedrošināšana uzsākt rīcību pret enerģētisko nabadzību Vidusjūras reģionā

ENPOR

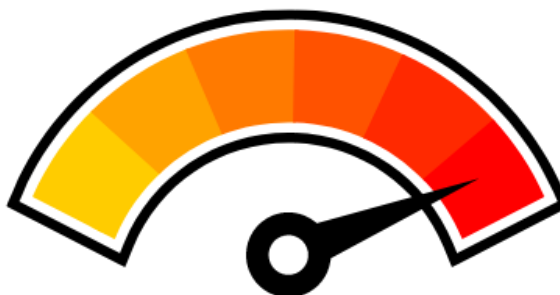
Darbības pret enerģētisko nabadzību īres mājokļu sektorā

3. Augšupējas pieejas sagatavošana

Sākotnējais novērtējums

Šobrīd Eiropā aptuveni 57 miljoni cilvēku nespēj uzturēt savu mājokli siltu ziemas laikā; 104 miljoni cilvēku nespēj uzturēt savu mājokli komfortablu vasaras laikā; 87 miljoni cilvēku dzīvo sliktas kvalitātes mājokļos, bet 52 miljoni cilvēku nespēj apmaksāt savus rēķinus par patērēto enerģiju laikus⁷. Veicot plānošanu, ES Komisija ņem vērā

neaizsargātos iedzīvotājus un cenšas risināt enerģētiskās nabadzības problēmu – uz to ir vērsta gan ES Zaļais kurss, gan jaunā tiesību aktu pakete “Gatavi mērķrādītājam 55%” (Fit for 55), kas ietver nozīmīgus pasākumus energoefektivitātes tiesību aktu stiprināšanai, lai palīdzētu risināt enerģētiskās nabadzības problēmu⁸. Šajā sakarā nabadzīgāko iedzīvotāju sociālo integrāciju varētu veicināt ieteikumi un finansiāls atbalsts, kuru mērķis būtu palīdzēt tiem īstenot energoefektivitātes pasākumus, kā arī izveidot enerģētiskās kopienas/kooperatīvus vai iestāties tajos, tādējādi palīdzot viņiem izbēgt no enerģētiskās nabadzības. Astoņas POWERPOOR projekta izmēģinājuma valstis ir sagatavojušas padziļinātu analīzi par enerģētiskās nabadzības stāvokli, pašreizējo tiesisko regulējumu, pašreizējiem mazināšanas pasākumiem un sekmējošu vidi.

Kopumā skatoties, POWERPOOR projekta izmēģinājuma valstis dažādos aspektos ievērojami atšķiras, piemēram, veidos, kā tās uztver un definē enerģētisko nabadzību, kā arī no ierosinātā tiesiskā regulējuma un piedāvāto ietekmes mazināšanas pasākumu perspektīvas. Enerģētiskā nabadzība ir sarežģīts jautājums, ko nevar atrisināt, tikvien kā ieviešot vienotu pieeju ES līmenī, kaut arī attiecīgajās valstīs ir konstatētas arī kopīgas problēmas. Piemēram, Eiropā nav ieviesta vienota enerģētiskās nabadzības definīcija, un no 8 POWERPOOR izmēģinājuma valstīm tikai Latvija un Spānija ir ieviesušas oficiālu definīciju terminam “enerģētiskā nabadzība”. Lai iegūtu vairāk informācijas par projekta izmēģinājuma valstīm, aicinām aplūkot POWERPOOR “Sākotnējā novērtējuma ziņojumu”, kas ir pieejams [šeit](#).

[Informācija par visām ES valstīm ir atrodama šeit.](#)

⁷ES Enerģētiskās novērošanas centrs, <https://www.energypoverty.eu>

⁸ Eiropas Komisija, ES Zaļais kurss https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en un 2030. gada klimata mērķrādītāja plāns

Sadarbība ar ieinteresētajām personām un iesaistītajām pusēm

Īstenojot pārmaiņas saskaņā ar augšupēju pieeju, ieinteresēto personu iesaistei ir ļoti būtiska loma. Jo īpaši tas attiecas uz POWERPOOR projektu, kas ir veidots un strukturēts kā koprades modelis – visā projekta gaitā tiek plānotas un īstenotas sadarbības aktivitātes, turklāt, lai paātrinātu projekta attīstības procesu, tajā tiek iesaistītas vairākas savstarpēji atkarīgas ārējās ieinteresētās puses. Projektā apzinātās un iesaistītās ieinteresētās personas pārstāv dažādas jomas, un to vidū cita starpā ir: vietējo un/vai reģionālo iestāžu pārstāvji, mājokļu pakalpojumu nodrošinātāji, sociālie darbinieki, medicīnas darbinieki, alternatīvo finansēšanas shēmu eksperti, enerģētikas kopienu pārstāvji, pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, t.i., nevalstiskās organizācijas, iestādes un asociācijas, citas ieinteresētās personas, kas saistītas ar enerģētikas plānošanu vai pakalpojumu nodrošināšanu, kā arī akadēmisko aprindu un tehnisko universitāšu pārstāvji.

Ieinteresēto pušu iesaistīšanas process ietver šādus soļus:

1. Attiecīgo ieinteresēto personu identificēšana, kam seko rezultātu kartēšana un analīze.
2. Iesaistīšanās plāna izstrāde, pamatojoties uz rezultātu analīzi.
3. Iesaistīšanās plāna īstenošana.
4. Ziņošana un turpmāko procesu īstenošana.
5. Vajadzības gadījumā atgriezeniskās saites saņemšana un pieejas pārskatīšana.

Nacionālās Ieinteresēto personu sadarbības grupas

Visās astoņās POWERPOOR projekta izmēģinājuma valstīs ir izveidotas nacionālās Ieinteresēto personu sadarbības grupas. Ieinteresēto personu sadarbības grupu locekļi valstīs pilda kontaktpunkta lomu – tie ir dažādu attiecīgo jomu eksperti, kas gan nodrošina atgriezenisko saiti par visām POWERPOOR aktivitātēm valsts un Eiropas līmenī, gan kalpo kā informācijas mezgli. Kas informē plašāku auditoriju par projekta aktivitātēm un rezultātiem. Sadarbības grupas locekļi organizē regulāras sanāksmes, lai cits citu informētu par visām vietējām, valsts vai Eiropas aktualitātēm enerģētiskās nabadzības jomā. Tās pārstāv dažādas ieinteresēto personu grupas, un citstarp ietver pašvaldību, reģionu, enerģētikas aģentūru, universitāšu, sociālo dienestu, nevalstisko organizāciju, komunālo pakalpojumu un plašsaziņas līdzekļu pārstāvjus.

[Ja vēlaties iesaistīties vai iegūt vairāk informācijas par savas valsts Ieinteresēto personu sadarbības grupām, klikšķiniet šeit.](#)

Apvienojot spēkus – Enerģētiskās nabadzības konsultāciju centrs, projekts POWERPOOR un Zagrebas pilsēta

Horvātija
Zagreba

Zagrebas pilsēta ir oficiāli nolēmusi kopš 2016. gada veikt pasākumus, lai samazinātu enerģētiskās nabadzības riska līmeni līdz 9,8%, izmantojot programmu “Enerģētiskās nabadzības mazināšanas programma Zagrebas pilsētai”, kuru paredzēts sagatavot līdz 2022. gada novembra beigām un uzsākt 2023. gadā. Programma tiešā veidā veicinās enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaita samazināšanos Zagrebā, energotaupības un energoefektivitātes palielināšanos, kā arī oglekļa emisiju samazināšanos, kas veicinās valsts klimata mērķu sasniegšanu.

POWERPOOR centrs enerģētiskās nabadzības mazināšanai Horvātijā, ko vada DOOR, izglītos vismaz 20 enerģētikas atbalstītājus un mentorus, kuri palīdzēs vākt nepieciešamos datus, lai kartētu pašreizējo enerģētiskās nabadzības statusu. 500 mājsaimniecību izlasi atbalstīs enerģētikas atbalstītāji un mentori, un Zagrebas pilsētas administratīvajā teritorijā tiks veiktas klātienes intervijas. POWERPOOR aktivitātes palīdzēs Zagrebas pilsētai gūt labumu no “EPAH tehniskās palīdzības” programmas, kas var sniegt atbalstu programmas analīzes un datu vākšanas sagatavošanā.

Pateicoties sadarbībai, Zagrebas pilsētā sagaidāms, ka tai būs daudzpusīga izpratne par enerģētiskās nabadzības ietekmi vietējā līmenī, kas ļaus pašvaldībai izstrādāt efektīvu enerģētiskās nabadzības mazināšanas politiku.

Rīcībspējas palielināšana un vairāklīmeņu zināšanu radīšana

POWERPOOR partneri – dažādu jomu eksperti – ir izstrādājuši četrus dažādus modeļus, kuros ir apkopota visa būtiskākā informācija par to, kā pievērsties enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai, izmantojot kopīgas enerģētikas iniciatīvas (vairāk informācijas sk. nākamajā lodziņā). Lai padziļināti

pārspriestu ar POWERPOOR projektu saistītās tēmas, partneri gan dalījās savā pieredzē, gan piedalījās kopīgā apmācības sesijā un seminārā. Moduļos ir ietverta informācija, kas piemērota ne tikai ieinteresētajām privātpersonām, bet arī pašvaldību pārstāvjiem. Pašvaldībām, kuras cenšas risināt enerģētiskās nabadzības problēmu, īpaši noderīgs būs 4. modelis.

1. modulis (ENPOV): Enerģētiskās nabadzības jēdzieni, politika un vairāklīmeņu pārvaldība; pasaules un ES mērogs. Ietver enerģētiskās nabadzības jēdzienu, pastāvošo politiku, POWERPOOR pieeju un POWERPOOR rīku kopumu, īpaši POWER_TARGET rīku.

 1. modulis ir pieejams [šeit](#).

2. modulis (ACTIONS): Enerģētiskās nabadzības mazināšanas politika un prakse; ietver pasākumus ar zemām izmaksām, ko enerģētiski nabadzīgie iedzīvotāji var īstenot, lai samazinātu enerģijas patēriņu; ieradumu maiņu un labāko praksi, kam sekot, lai īstenotu energoefektivitātes pasākumus un intervences pasākumus enerģētikas jomā. Ietver arī POWER-ACT rīku.

 2. modulis ir pieejams [šeit](#).

3. modulis (FUND): Enerģētikas kopienas/kooperatīvi, kolektīvās finansēšanas kampaņas un citas kopīgas iniciatīvas; ietver paraugpraksi, metodoloģijas un inovatīvas pieejas kopīgu enerģētikas iniciatīvu izveidei, uzsverot šo kopīgo pasākumu stiprās puses, iespējas un ieguvumus, kā arī gūto pieredzi; paraugprojektus ilgtspējīgas enerģētikas jomā saistībā ar tehnoloģiskajām inovācijām, informāciju par to īstenošanu, finansēšanu, ietekmi un atkārošanu; enerģētiskās nabadzības mazināšanas projektu ietekmes uz pilsētu/valstu ilgtspējību novērtēšanu. Ietver arī rīkus un metodes, kuru mērķis ir padarīt kopīgās enerģētikas iniciatīvas pieejamas enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem. POWER-FUND rīks.

 3. modulis ir pieejams [šeit](#).

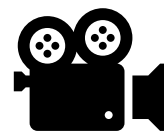
4. modulis (PLAN): Enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumu plānošana vietējā līmenī; enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumu integrēšana ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānos un pilsētu ilgtspējības politikā. Šajā modulī ir sniegti arī klimata sistēmas inovāciju rīki sistēmiskas plānošanas veicināšanai un ieinteresēto pušu iesaistīšanai pilsētas kontekstā. Šajā modulī iekļauts ir arī Energoaplānošanas ceļvedis enerģētiskās nabadzības mazināšanai.

 4. modulis ir pieejams [šeit](#).

Noderīgi resursi

POWERPOOR partneru zināšanas ir apkopotas POWERPOOR tiešsaistes pasniedzēju bibliotēkā – tajā pieejami dažādi dokumentiem, kurus var izmantot gan pašvaldības, gan privātpersonas. Tiešsaistes pasniedzēju bibliotēka ir pieejama [šeit](#).

Bibliotēka ir aprīkota arī ar filtrēšanas iespēju, lai lietotāji varētu filtrēt sev vēlamu valodu, materiālu formātu (piemēram, dokuments, publikācija, grāmata u.c.), publikācijas veidu (piemēram, metodiskais, teorētiskais u.c.), auditoriju, uz kuru materiāls attiecas (piemēram, mājoķļu pakalpojumu nodrošinātāji, sociālie darbinieki u.c.), un moduli, kuru viņi vēlas izpētīt padziļināti.

Apmācības angļu valodā ir pieejamas [šeit](#).

Atbalsta mācību rīki

Lai efektīvi apmācītu un atbalstītu visus interesentus, jo īpaši laikā, kad visā ES ierobežojumus ieviesusi Covid-19 pandēmija, līdzdalības nodrošināšanai tika izmantoti tiešsaistes rīki. Tādēļ 4 pamata moduļi ir papildināti arī ar enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru apmācībai pielāgotiem materiāliem, kas veltīti vispārīgo un sociālo prasmju attīstīšanai, tie ir pieejami [šeit](#).

Padoms!

Tiešsaistes mācību sesijās būtu jāiekļauj:

- Labi strukturēta, auditorijai draudzīga darba kārtība (piemēram, ar kafijas pauzēm), ar kuru auditorija tiek iepazīstināta pirms mācību uzsākšanas
- Pasniedzējiem/mācību vadītājiem ir nepieciešams nodrošināt stabilu interneta savienojumu
- Tiešsaistes rīki, kas var uzlabot līdzdalības procesu, kā Slido, Mentimeter

Apmācot privātpersonas vai pašvaldību pārstāvjus, ir svarīgi ievērot Vispārējo datu aizsardzības regulu. Uzziniet vairāk <https://gdpr.eu/>.

Šajos četros moduļos ietvertā informācija galvenokārt attiecas uz ES. Tomēr tie ir izstrādāti pietiekami elastīgi, lai tos varētu viegli pielāgot citu valstu apstākļiem, bet tas prasa papildus pūles no vietējā organizatora. Un laika gaitā var būt nepieciešami atjauninājumi.

POWERPOOR apmācību sesijas aizņem aptuveni 7,5 stundas. Apmācības var pielāgot atbilstoši auditorijas vajadzībām.

Vietējo varoņu piemērs

POWERPOOR mērķis ir ne tikai sadarboties ar ieinteresētajām personām un apkopot pieejamo informāciju, bet arī piesaistīt interesentus, kā enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītājus un enerģētikas kopienu mentorus – vietējos varoņus, kuri īsteno augšupēju pieeju enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai vietējā līmenī. POWERPOOR pasniedzēji apmāca un sertificē šādus motivētus cilvēkus individuālos, tiešsaistes un klātienes mācību semināros un tīmekļa semināros. Enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru tīkls ir enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem paredzēto atbalsta programmu pamats. Apmācītie un sertificētie enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāji un enerģētikas kopienu mentori pilda dažādas lomas. Enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru saraksts ir pieejams [šeit](#). Sarakstā ir iekļauti atbalstītāji un mentori no 8 POWERPOOR projekta izmēģinājuma valstīm, kā arī no visas ES.

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru loma

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāji tieši sadarbojas ar enerģētiski trūcīgajiem iedzīvotājiem, sniedzot konsultācijas par paradumu maiņu vai neliela mēroga energoefektivitātes pasākumu īstenošanu, kā arī palīdz viņiem plānot, piesaistīt finansējumu un īstenot plašāka mēroga energoefektivitātes pasākumus.

Enerģētikas kopienu mentori sniedz atbalstu un zināšanas visās galvenajās jomās, kas saistītas ar enerģētiski nabadzīgo iedzīvotāju enerģētikas kopienu/kooperatīvu darbību un/vai izveidi. Šo personu rīcībā ir zināšanas par to, kā izmantot inovatīvas finansēšanas shēmas (piemēram, kolektīvās finansēšanas kampaņas), un kā Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroja darbinieki tās var sniegt atbalstu pilsētas līmenī.

Iesaistieties enerģētiskās nabadzības mazināšanā!

Atrodiet attiecīgo infografiku [šeit](#).

Noskatieties [video](#), kurā mūsu vietējie varoņi apraksta savu pieredzi!

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru vidū ir dažādas personas, un to vidū var būt valsts iestāžu pārstāvji (vietējo un reģionālo iestāžu darbinieki), esošo kopienu/kooperatīvu biedri, sociālie darbinieki, vietējie konsultanti, profesionāļi un uzņēmēji, kas darbojas ilgtspējīgas enerģijas jomā, veselības aprūpes speciālisti, augstskolu absolventi un jaunie zinātnieki, kā arī jebkurš cits ieinteresēts cilvēks, kurš vēlas uzlabot apstākļus savā dzīvesvietā.

Enerģijas kaste: vietējo varoņu mobilizācija

Ungārija

Lai POWERPOOR projekts gūtu panākumus enerģētiskās nabadzības mazināšanā, enerģētikas atbalstītājiem un mentoriem ir aktīvi jāiesaistās vietējā līmenī. Tam nepieciešami precīzi un labi sagatavoti pamudinājumi attiecībā uz to, kas ir sagaidāms mājas vizītēs un kādus taustāmus rezultātus var sasniegt ar to palīdzību.

Tāpēc sertificētajiem Enerģijas atbalstītājiem un mentoriem tiek dāvināts dāvanu iepakojums, ko sauc par "enerģijas kasti". Katrā kastē ir:

- o 1 jaudas (patēriņa) mērītājs ar LED displeju,
- o 1 elektriskās rozetes taimeris,
- o 1 barošanas pagarinātājs ar 4 pēdu garu pagarinātāju,
- o 1 gabals 6 metrus gara blīve (izolācijas sloksne) logiem un durvīm.

Visu kastītē iekļauto var izmantot, lai samazinātu enerģijas izdevumus mājāsaimniecībā un palielinātu tās energoefektivitāti.

Šo pieeju (energoefektivitātes dāvanas) var izmantot arī, lai mudinātu enerģētiski nabadzīgos iedzīvotājus piedalīties POWERPOOR pasākumos. Piemēram, ļaujiet enerģijas atbalstītājiem un mentoriem atrasties viņu mājās vai rezervēt tikšanos vietējā enerģētiskās nabadzības mazināšanas birojā. Šo noderīgo dāvanu paciņu var izmantot turpmākās mājas vizītēs kā demonstrācijas rīku, un tas sniedz arī taustāmu enerģijas taupīšanas potenciālu.

Jauniešu iesaistīšana enerģētiskās nabadzības mazināšanā

Bulgārija

Jaunāku cilvēku iesaistīšana ir ļoti svarīga enerģētiskās nabadzības mazināšanā, jo viņi vēlas mācīties, viņiem ir spēcīgāka apziņa ilgtspējības jautājumos un viņi vēlas veikt pārmaiņas. Bulgārijā SOFENA, vietējais partneris, saprata, kāda loma var būt gados jaunākiem cilvēkiem, ja viņi tiek apmācīti kā enerģijas atbalstītāji un mentori savās vietējās kopienās.

Viņi sazinājās ar Elektronikas un automatizācijas arodskolu un iepazīstināja ar projektu POWERPOOR. Ikviens interesents varēja apgūt apmācību ārpuskolas aktivitāšu ietvaros mācību gada beigās. Piedalījās 60 pēdējo klašu skolēni un daži viņu skolotāji.

Pēc katras lekcijas dalībniekiem bija iespēja uzdot jautājumus un saņemt sīkāku informāciju par sev interesējošām tēmām. Apmācības noslēdzās ar sertifikācijas testu POWERPOOR enerģētikas atbalstītājiem, un 56 skolēni sekmīgi nokārtoja testu un saņēma sertifikātus.

Kā vasaras brīvlaika aktivitāti skolēni tika aicināti apmeklēt 5 savas kopienas mājsaimniecības, daudzi no viņiem to izdarīja un atgriezās ar aizpildītām anketām un citiem jautājumiem par enerģētisko nabadzību un projektu POWERPOOR. Viņi ir iesaistīti arī šodien.

Ungārijas partneris POWERPOOR Energiaklub cieši sadarbojas ar Ungārijas universitātēm (piemēram, ELTE, BME, Corvinus). Projekta īstenošanas laikā studenti ir iesaistījušies projekta aktivitātēs četros dažādos veidos:

1. Sadarbība ar ELTE Universitāti 1.0

ELTE ir enerģētikas un ģeogrāfijas fakultāte. Bakalaura studiju programmas studentiem pēc 4. semestra ir pienākums veikt 6 nedēļas ilgu profesionālo praksi. Skolēniem tika piedāvāts to izdarīt, izmantojot projekta POWERPOOR aktivitātes. Studenti tika aktīvi piesaistīti un apmācīti kā enerģijas atbalstītāji un mentori. Šis process bija veiksmīgs, jo daudzi no viņiem apmeklēja apmācības un ieguva sertifikātu. Pēc tam motivētākajiem enerģijas atbalstītājiem (t.i., ar visvairāk mājas vizītēm) tika dota iespēja veikt savu obligāto 6 nedēļu profesionālo praksi partneru pašvaldībās (proti, Józsefváros, Ferencváros). Šajās pašvaldībās darbojas arī Enerģētiskās nabadzības mazināšanas birojs. Šobrīd tur strādā studenti un līdz šim ir veiktas ap 150 mājas vizīšu.

2. Sadarbība ar ELTE Universitāti 2.0

Šī sadarbība ir līdzīga iepriekš aprakstītajai sadarbībai. Šajā gadījumā studenti ir iesaistīti obligātās 5 dienu prakses laikā bakalaura grāda vajadzībām. Šobrīd Bükkszentkereszt un Rápáshuta pašvaldībās ir apmācīti 10 skolēni un veiktas aptuveni 220 mājas vizītes.

3. Sadarbība ar Corvinus Universitāti

Semestri ilgo sadarbības līgumu parakstīja Energiaklub un Corvinus University. Šīs sadarbības mērķis ir, lai īpaša kursa laikā, kas balstīts uz POWERPOOR apmācības moduļiem, studenti iegūtu praktisku informāciju par enerģētisko nabadzību. Studenti apgūst enerģijas atbalstītāju apmācību un pēc tam veic mājas vizītes. Līdz šim ar šo iniciatīvu Jozsefvárosā ir veiktas 30–40 mājas vizītes.

4. Mērķtiecīga personāla atlase

Ungārijas Enerģētikas asociācijas Jaunatnes departaments, kas cieši sadarbojas ar BME Universitāti, tika tieši uzaicināts uz Enerģētikas atbalstītāju un Mentoru apmācībām, un daudzi biedri ir izpildījuši apmācību un sertifikācijas procesu.

POWERPOOR sertifikācijas sistēma

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāji un enerģētikas kopienu mentori tiek sertificēti saskaņā ar POWERPOOR sertifikācijas sistēmu. Papildus praktiskajām priekšrocībām, ko sniedz sertifikāts, kas apliecina konkrētajā jomā apgūtās zināšanas, POWERPOOR sertifikācija nodrošina arī cita veida ieguvumus. POWERPOOR sertifikācijas sistēmu varat atrast [šeit](#).

Enerģijas atbalstītāju un biedru mobilizācija Portugālē

Portugāle

Enerģijas atbalstītāju un mentoru iesaistīšana var būt sarežģīta, tāpēc Coopérnico izstrādāja dažas stratēģijas, lai to efektīvi paveiktu. Informācijas sniegšana ir pirmais solis, tāpēc Coopérnico izveidoja nacionālo POWERPOOR avīzi, lai sazinātos ar valsts līmeņa ieinteresētajām personām. Ir svarīgi arī savest cilvēkus savā starpā kopā, veidojot tīklu, lai dalītos izaicinājumā un veiksmes stāstos. Lai radītu šo piederības sajūtu, Coopérnico organizē ikmēneša virtuālas tikšanās starp Enerģētikas atbalstītājiem un mentoriem no visas valsts, kas sniedz papildu labumu, jo tiek iegūta pastāvīga atgriezeniskā saite un uzlabota projekta prakse.

Galvenais Enerģijas atbalstītāju un mentoru izvirzītais izaicinājums ir tas, kā sākt, uzrunāt cilvēkus, atrast cilvēkus, kurus apmeklēt, un likt viņiem justies ērti mājas vizītē. Šim nolūkam Coopérnico izmanto POWERPOOR apmācības videoklipus un cenšas pilnveidot enerģijas atbalstītājiem un mentoriem nepieciešamās prasmes, lai labāk sagatavotu viņus saziņai ar enerģētiski nabadzīgām māsaimniecībām.

Priekšrocības, ko enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāji un enerģētikas kopienu mentori iegūst no dalības Powerpoor projektā

Vispārīgie ieguvumi

- ❑ Gandarījuma sajūta, kas rodas, sniedzot atbalstu un palīdzot uzlabot dzīves apstākļus cilvēkiem, kuri cieš no šīs daudzdimensionālās parādības.
- ❑ Dalība labi strukturētā apmācību procesā, kas apvieno teoriju, praksi un ietver arī oficiālu gala pārbaudījumu.
- ❑ Pieredze un zināšanas par parādību, kas skar tik daudzus cilvēkus visā Eiropā.
- ❑ Zināšanas par inovatīvām finansēšanas shēmām un kopīgām enerģētikas iniciatīvām. Iespēja iemācīties, kā izveidot un atbalstīt enerģētikas kopienas/kooperatīvus un kā organizēt kolektīvās finansēšanas kampaņas.
- ❑ Iespēja gūt pieredzi IKT balstītu rīku lietošanā, lai sniegtu atbalstu enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem.
- ❑ Personiskā izaugsme, pilnveidojot praktiskajā darbā nepieciešamās sociālās prasmes.
- ❑ Gūta padziļināta izpratne par pašvaldību lomu, lai kopīgi ar vietējām ieinteresētajām personām veicinātu enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumu izstrādi.
- ❑ Kompetenci apliecinošs sertifikāts.

Sabiedriskie sakari

- ❑ Iespēja kļūt par ES mēroga mentoru un atbalstītāju tīkla locekli.
- ❑ Iespēja sadarboties/mijiedarboties ar ekspertiem un atzītiem profesionāļiem valsts un Eiropas līmenī.

Profesionālie ieguvumi

- ❑ Atpazīstamība attiecīgajā apgabalā.
- ❑ Iespēja pilnveidot CV un celt profesionālo uzticamību.
- ❑ Darba pieredze, kas ir īpaši vērtīga jaunpienācējiem darba tirgū.
- ❑ Mūžizglītības un profesionālas izaugsmes iespēja.
- ❑ Uzlabotas karjeras iespējas nākotnē.

Gala pārbaudījums sastāv no jautājumiem ar atbilžu variantiem, lai ierobežotu tā izmaksas, atvieglotu pārbaudījumu organizēšanu un pielāgošanu dalībnieku grafikam, novērstu tā pakļautību ģeogrāfiskiem ierobežojumiem, vienlaikus padarot to vienkāršu lietošanā, nodrošinot lietotājam draudzīgu saskarni un pieejamību dažādu valstu valodās.

Novērtēšanas procesu reglamentē šādi principi

► **Objektivitāte**

Novērtēšanas metodēs ir iekļauta plaši pieņemta prakse, pierādījumi ir dokumentēti un skaidri, un novērtēšanā attiecībā uz visiem dalībniekiem tiek izmantoti subjektīvi kritēriji un procesi.

► **Pārredzamība**

Pārredzamība ir ļoti svarīgs sertifikācijas procesa elements, jo visiem dalībniekiem ir nepieciešams rast izpratni par visām sistēmas daļām, piemēram, atlases kritērijiem, mācību procesu, novērtēšanas sistēmu, izmaksām, ieguvumiem un pienākumiem.

► **Taisnīgums**

Procesam jābūt taisnīgam pret visiem dalībniekiem, nodrošinot vienlīdzību un nediskriminācijas principa ievērošanu, kas ļauj dalībniekiem piedalīties mācību un sertifikācijas procesā ar vienādiem nosacījumiem.

Izmantotie novērtēšanas rīki atbilst Eiropas vadlīnijām par neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanu (CEDEFOP, 2015), t. i., pamatotības, uzticamības, taisnīguma, kognitīvā diapazona un piemērotības principiem.

Uzziniet vairāk [šeit](#).

Pēc projekta pabeigšanas POWERPOOR sertifikāciju turpinās veikt izveidojamā POWERPOOR alianse enerģētiskās nabadzības mazināšanai. Alianses locekļiem būs pienākums regulāri atjaunināt mācību materiālus un uzturēt enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru tīklu darba kārtībā.

Padomi & Gudrības

Izpētīsim, kā
enerģētisko nabadzību
var risināt mūsu mājās

4. Enerģētiski nabadzīgo iedzīvotāju atbalsta programmas

Mājas vizītes

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāji ir enerģētiski nabadzīgo iedzīvotāju atbalsta programmu centrālais un būtiskākais elements, jo šīs personas dodas vizītes uz to apkaimē esošajiem mājokļiem, lai identificētu iedzīvotājus, kuri saskaras ar enerģētisko nabadzību, sniegtu viņiem praktiskus padomus un ieteikumus par rīcību, kas var uzlabot energoefektivitāti un/vai samazināt izmaksas par patērēto enerģiju, kā arī palīdzētu viņiem īstenot neliela mēroga pasākumus energoefektivitātes jomā, kuri rada ieguvumus jebkuros apstākļos. Enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāji un enerģētikas kopienu mentori izmanto POWERPOOR rīku kopumu, lai sniegtu tiešu atbalstu enerģētiski nabadzīgākajiem iedzīvotājiem. Turklāt atbalstītājiem un mentoriem ir pieejami arī dažādi papildmateriāli, kuru mērķis ir palīdzēt gūt maksimālu labumu no mājas vizītēm.

 Izlasiet enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru apkopotos [padomus un trikus!](#)

Mājas vizīšu mobilizācija

Grieķija

POWERPOOR sertificēto enerģijas atbalstītāju un mentoru tīkls, kas pulcējās Salonikos, Grieķijā, ko organizēja INZEB, bija iespēja klātienē tikties ar tīkla dalībniekiem no Grieķijas ziemeļiem, lai viņus labāk iepazītu, veicinātu mijiedarbību tīkla iekšienē, īsi informētu viņus par projekta norisēm, atbildēt uz jautājumiem un dalīties pieredzē. Šīs aktivitātes mērķis bija vēl vairāk aktualizēt mājas vizītes šajā Grieķijas reģionā un uzturēt interesi par projektu. Šīs sanāksmes laikā tika parādīta interese par enerģētikas kopienas izveidi, un INZEB turpina to atbalstīt, izmantojot POWERPOOR projektu.

Šīs idejas pamatā bija koncepcija, ka, tā kā Covid-19 pandēmijas dēļ visas apmācības aktivitātes un turpmākie kontakti tika īstenoti virtuāli, tagad ir laba iespēja gūt labumu no klātienes mijiedarbības, iedrošināt motivētākos enerģētiskos atbalstītājus un mentorus sekot līdzi labajam darbam un iedvesmotu mazāk motivētos sākt/atsākt aktīvi un iesaistīties projekta aktivitātēs.

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroji

Lai pašvaldības varētu īstenot augšupējas pārmaiņas un kļūt par daļu no daudzšķautņainās enerģētiskās nabadzības problēmas risinājuma, tām nepieciešams izmantot daudznozaru un starpdisciplināru pieeju. Enerģētikas kopienu mentori – pašvaldību darbinieki, sociālie darbinieki vai ieinteresēti cilvēki – var uzņemties vadošu lomu šādas pieejas īstenošanā. Viņiem būs iespēja strādāt astoņās izmēģinājuma valstīs jaunizveidotajos Enerģētiskās

nabadzības mazināšanas birojos.

Plānots, ka vietējie enerģētiskās nabadzības biroji sniegs atbalstu enerģētiski nabadzīgām mājsaimniecībām, gan tieši ierosinot dažādus uzvedības maiņas un energoefektivitātes intervences pasākumus ar zemām izmaksām un augstiem ieguvumiem, gan arī sniedzot informāciju par to, kā izveidot jaunu enerģētikas kopienu/kooperatīvu, kā pievienoties jau esošai kopienai/kooperatīvam un kā izmantot inovatīvas finansēšanas shēmas.

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroja uzdevumi ietvers informēt sabiedrību par ieguvumiem, ko sniedz energoefektivitātes pasākumu īstenošana un atjaunojamo enerģijas avotu uzstādīšana, veicināt energoefektīvāku uzvedību, praksi un ieradumus, kā arī popularizēt enerģētiskās nabadzības mazināšanas instrumentu kopuma izmantošanu kā praktisku veidu, kā uzraudzīt un vadīt progresu.

Tas apkopos labākās prakses piemērus, kā arī informāciju par inovatīvām finansēšanas metodēm (tādām kā kolektīvā finansēšana) kā dzīvotspējīgām finansēšanas iespējām. Ar biroja palīdzību vietējās varas iestādes varēs pilnveidot savas spējas, pieredzi un prasmes iekļaut enerģētiskās nabadzības pasākumus IEKRP un nodrošināt tiem finansējumu. Visbeidzot, citām vietējām un reģionālajām varas iestādēm, kā arī citiem galvenajiem dalībniekiem (piemēram, sociālajiem dienestiem) būs iespēja sekot piemēram, izveidojot savu vietējo Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroju.

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroju galvenais mērķis ir kļūt par vienotu institūciju, kas iedzīvotājiem spēj sniegt gan informāciju, gan tiešu atbalstu, palīdzot tiem aktīvi piedalīties plānotajos pasākumos un iepazīties ar enerģētiskās nabadzības problēmu, rosinot tos veikt izmaiņas savos ieradumos un īstenot zemu izmaksu energoefektivitātes pasākumus, palīdzot tiem pievienoties enerģētikas kopienām vai izveidot tās, kā arī iepazīstinot tos ar veidiem, kā izmantot inovatīvas finansēšanas shēmas energoefektivitātes mērķu sasniegšanai.

Pārvarēt problēmas, ar kurām saskaras enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroji

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroja izveide Grieķijas pašvaldībām var būt izaicinājums personāla un tehniskā aprīkojuma trūkuma dēļ. Viens no 3 Grieķijas POWERPOOR partneriem, pašvaldību tīkls SUSTAINABLE CITY, divus enerģētiskās nabadzības mazināšanas birojus aprīkoja ar daudzfunkcionāliem vides testeriem (skaņas līmeņa mērītāju, luminometru, relatīvā mitruma mērītāju, temperatūras mērītāju un anemometru).

Šo aprīkojumu var izmantot POWERPOOR sertificētie enerģētikas atbalstītāji un mentori, kā arī enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroja darbinieki mājas vizīšu laikā, lai viņi varētu pārbaudīt dažādus parametrus. Iekārtas ļauj izmērīt tādas

Grieķija
Messini un Souli pašvaldības

faktorus kā temperatūra un mitrums, kas ir tieši saistīti ar enerģētiskās nabadzības jēdzienu, kā arī citus parametrus, piemēram, gaismu un troksni iedzīvotāju mājās. To darot, sagaidāms, ka vairāk enerģijas atbalstītāju un mentoru būs motivēti veikt lielu skaitu mājas vizīšu un iesaistīt vēl vairāk iedzīvotājus, vienlaikus iegūstot vērtīgus datus un faktiski palīdzot enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem.

Aprīkojuma nodrošināšana kopā ar izdales materiāliem (baneri, bukleti utt.) ir pareiza enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroju darbību organizēšana pašvaldības jau sniegto pakalpojumu ietvaros, tas palīdz palielināt jaudu un labs aprīkojums palīdzēs nodrošināt arī darbību pēc projekta beigām.

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroja izveides ceļvedis

Pašvaldībās, kurās jau ir izveidoti un ar sabiedrību veiksmīgi sadarbojas līdzīgi biroji vai komandas (piemēram, IEKRP komanda), Enerģētiskās nabadzības mazināšanas birojs var darboties jau esošās struktūras ietvaros. Sinēģija un kopīgs darbs tikai uzlabos pasākumu tvērumu. Birojā strādājošais enerģētikas kopienu mentors var nodrošināt plašu zināšanu amplitūdu, un tas var pārstāvēt dažādas jomas, piemēram, sociālo, finanšu, tehnisko, vides un publisko iepirkumu jomu. Enerģētikas kopienu mentors var vai nu darboties esošās struktūras ietvaros, tādējādi nodrošinot padziļinātu izpratni par vietējo kontekstu un to, kā POWERPOOR pieeja varētu darboties šīs sistēmas kontekstā, vai arī mentors var būt daļa no citas komandas attiecīgās pašvaldības ietvaros, un šādā gadījumā būs nepieciešams nodrošināt atbilstošu sadarbību starp departamentiem.

Padomi veiksmīgas starpdepartamentu sadarbības nodrošināšanai

- Skaidri definējiet lomas, lai katrs darbinieks zinātu, kas tam jā dara.
- Aktīvi iesaistiet visus dalībniekus attiecīgos uzdevumos (gan to plānošanā, gan īstenošanā), lai veicinātu augstu atbildības sajūtu par plāna īstenošanu.
- Veiciniet konsekventu un pārredzamu saziņu, daloties ar informāciju un mērķiem, kas saistīti ar dažādiem departamentiem.
- Regulāri sniedziet atgriezenisko saiti, lai pārlicinātos, ka visi domā vienisprātis.
- Regulāri organizējiet komandas sapulces, lai motivētu virzību uz mērķiem un palīdzētu dalībniekiem uzturēt komandas garu.
- Ieviest pārskatatbildības un progresu uzraudzības pasākumus.
- Iepazīstieties ar to, kādi procesi tiek īstenoti citos departamentos, lai izprastu potenciālos šķēršļus un problēmas.
- Veidojiet savstarpējas sapratnes un uzticēšanās kultūru.

Informācijas izplatīšana

POWERPOOR pieejas efektivitāti pastiprina vairāki plānotie pasākumi. Visās izmēģinājuma valstīs tiek plānots pašvaldību līmenī organizēt vairākas informācijas dienas, to laikā piesaistot ieinteresētās personas un izplatot informāciju gan par enerģētiskās nabadzības problēmu, gan par POWERPOOR pieeju tās risināšanai. Šim nolūkam ir sagatavoti informatīvie materiāli, kas ir brīvi pieejami un ir tulkoti visās izmēģinājuma valstu valodās.

Brošūru un plakātu meklējiet [šeit](#).

Visas ziņas par POWERPOOR projektu un saistītajiem notikumiem varat atrast [šeit](#).

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroja darbība

Enerģijas nabadzības mazināšanas birojs vietējā partnera Coopérnico telpās organizēja pirmo Enerģijas iniciatīvu sesiju ar nosaukumu "Kā samazināt enerģijas patēriņu un palielināt siltuma komfortu mūsu mājās" ar Mais Proximidade asociācijas lietotājiem Lisabonā, Portugālē. Mais Proximidade asociācija ir institūcija, kas atbalsta vecāka gadagājuma iedzīvotājus Lisabonas centrā (Baixa) un Mouraria apkaimē, kuras mērķis ir mazināt vecāka gadagājuma cilvēku vientulību un izolāciju, kā arī palīdzēt uzlabot viņu dzīves kvalitāti.

Portugāle
Lisabona un
Mouraria

Iniciatīva ietvēra interaktīvas sesijas par enerģētisko nabadzību un to, kā to mazināt, izmantojot POWERPOOR pieeju, un spēli, kas bija paredzēta, lai informētu dalībniekus par vairākām uzvedības izmaiņām, kuras viņi var pielietot, lai uzlabotu savu stāvokli.

Šī bija pirmā sesija, un gada laikā ir plānots sekot vēl trim. Iniciatīvas interaktīvais raksturs ļāva apmeklētājiem saņemt atbildes un iepazīties ar enerģētiskās nabadzības problēmu, kā arī sniedza padomus, kā uzlabot savu energoefektivitāti.

Vietējo kopienu iesaistīšana — informācijas dienu sērija visā valstī

2021. gadā Igaunijas Kooperatīvo mājokļu biedrību savienība sadarbībā ar vietējām pašvaldībām, kas iesaistījās POWERPOOR aktivitātēs kā pilotpilsētas, un Nacionālās sadarbības grupas dalībniekiem organizēja vairākas informācijas dienas visā Igaunijā, lai izplatītu informāciju par POWERPOOR pieeju un nodrošinātu vietējām kopienām diskusiju platformu par izaicinājumiem, kas saistīti ar enerģētisko nabadzību daudzdzīvokļu mājās. Informācijas dienas notika klātienē Tallinā, Tartu, Pērnavā, Kuresārē un Rakverē, aptverot visus valsts reģionus.

Igaunija
Tallina, Tartu,
Pērnavā, Kuresāre
un Rakvere

Tā kā vairāk nekā 70% valsts iedzīvotāju dzīvo daudzdzīvokļu mājās, mērķa grupa tika noteikta kā daudzdzīvokļu dzīvojamo rajonu kopienu locekļi un citas vietējās ieinteresētās puses, kurām bija potenciāls kļūt par enerģijas atbalstītājiem un mentoriem. Informācijas dienas ilga pusdienu un ietvēra projekta komandas un sadarbības grupas dalībnieku iepazīstināšanu ar projektu POWERPOOR, pašvaldību pārskatu par enerģētiskās nabadzības mazināšanas plāniem vietējā līmenī ar sociāliem un ekonomiskiem pasākumiem un interaktīvas sesijas ar enerģētikas ekspertiem un sabiedrību par energoefektivitātes jautājumiem. Pasākums sniedza potenciālajiem enerģētikas atbalstītājiem un mentoriem konkrētu informāciju par POWERPOOR apmācības programmas uzsaukumiem un laika grafikiem.

Informācijas dienu sērijai bija 3 mērķi: (1) iepazīstināt kopienas vadītājus ar POWERPOOR pieeju un iespējām kļūt par sertificētiem enerģijas atbalstītājiem un mentoriem ar pirmo ieskatu POWERPOOR rīkos un plānos Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroja izveidei; (2) atbalstīt sabiedrisko diskusiju par enerģētiskās nabadzības jautājumiem valstī, īpašu uzmanību pievēršot vietējam reģionam, kurā notika informācijas diena; un (3) veicināt tiešu kontaktu, lai turpmāk veicinātu sadarbību starp vietējām kopienām, pašvaldību pārstāvjiem un POWERPOOR nacionālās sadarbības grupas locekļiem.

Informācijas dienu sērija sniedza dalībniekiem praktiskas zināšanas un prasmes enerģētiskās nabadzības mazināšanai savās kopienās. Aptuveni 200 vietējās kopienas locekļi apmeklēja informācijas dienas, no kurām daudzi nolēma apmeklēt POWERPOOR apmācības enerģijas atbalstītājiem un mentoriem. Enerģētiskās nabadzības mazināšanas idejas, kas apkopotas no informācijas dienu dalībniekiem, vēlāk tika apspriestas POWERPOOR sadarbības grupas sanāsmēs Igaunijā un tika ņemtas vērā, plānojot POWERPOOR aktivitātes pilotpilsētās.

Ietekmes formalizēšana un rezultātu uzturēšana

Lai formalizētu pieeju un saglabātu tās ietekmi ilgtermiņā, ir plānots izstrādāt politikas ieteikumu kopumu, kas lēmumu pieņēmējiem un politikas veidotājiem nodos informāciju par energoefektivitāti un ilgtspējīgu enerģētiku, kā arī to, kā kopīgas enerģētikas iniciatīvas un inovatīvas finansēšanas shēmas var palīdzēt risināt enerģētiskās nabadzības problēmu. Izmēģinājuma valstīs tiks izstrādāti nacionālie ceļveži enerģētiskās nabadzības izskaušanai, kuru mērķis būs vidējā un ilgtermiņa perspektīvā veicināt pakāpenisku pāreju no finansiālā atbalsta balstītas sociālās politikas uz inovatīvu zaļo politiku, kuras pamatā ir vietējās investīcijas un energoefektivitātes pasākumi. Turklāt tiks izstrādāti arī ES politikas ieteikumi, kuros būs apkopoti galvenie POWERPOOR projekta secinājumi, kas politikas veidotājiem ES līmenī sniegs noderīgu informāciju un palīdzēs veidot nākotnes politiku ar mērķi cīnīties pret enerģētisko nabadzību, apsverot vairāklīmeņu pārvaldības pieeju.

Pašvaldību, enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru tīkls var piedalīties arī POWERPOOR alianšē enerģētiskās nabadzības mazināšanai. Plānots, ka alianse kā bezpeļņas organizācija padarīs projekta rezultātus pieejamus visiem enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem, ļaujot tiem īstenot kopīgas enerģētikas iniciatīvas. Šim nolūkam tiks izstrādāts ekspluatācijas plāns, lai labāk definētu projekta atkārtosanas un rezultātu izmantošanas darbības.

Spēkā esošās attiecīgās politikas

[Priekšlikumu pakotne](#) Tīra enerģija visiem Eiropas iedzīvotājiem: tās mērķis ir pārveidot ES par modernu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, nodrošinot nulles neto SEG emisiju līmeni līdz 2050. gadam, ekonomikas izaugsmi un integrāciju pārejas posmā.

ES valstu nacionālie enerģētikas un klimata plāni: 10 gadu integrētie valstu nacionālie plāni laikposmam no 2021. līdz 2030. gadam, kas ļauj sasniegt ES enerģētikas un klimata mērķus līdz 2030. gadam. Ieviesti saskaņā ar [Regulu \(ES\) 2018/1999](#).

[Renovācijas viļņa pakete](#): Komisijas stratēģija lai nākamo 10 gadu laikā veicinātu renovācijas veikšanu visā ES. Tā galvenā uzmanība ir pievērsta enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai, nepietiekami energoefektīvu ēku modernizācijai un apkures un dzesēšanas sistēmu oglekļa dioksīda emisiju līmeņu samazināšanai.

[Pakete "Gatavi mērķrādītājam 55%"](#): priekšlikumu kopums, kas ietver spēkā esošo tiesību aktu pārskatīšanu un jaunu tiesību aktu izstrādi (paredzams, ka to būs vēl vairāk), lai sekmētu Eiropas klimata politiku, kuras mērķis ir līdz 2030. gadam par 55% samazināt oglekļa emisijas, bet līdz 2050. gadam panākt nulles neto emisiju līmeni.

5. Problēmas mērķtiecīga risināšana

Pašvaldības ir pirmā pārvaldības struktūra, kas pievēršas enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai un cīnās ar tās ietekmi. Enerģētiskā nabadzība ir daudzdimensionāla problēma, kuru ir grūti precīzi izmērīt. Pamatotas metodes, kas ļauj identificēt enerģētiski nabadzīgos iedzīvotājus, ir pirmais solis šīs problēmas risināšanas procesā, izmantojot politiku un pasākumus, kas ideālā gadījumā būtu jāiekļauj pašvaldību IEKRP.

Enerģētiskās nabadzības identificēšana

Vietējās varas iestādes izmantot vairākus rādītājus, lai novērtētu, vai mājsaimniecībai ir vai nav enerģētiski nabadzīga mājsaimniecība. Starp tiem ir ar izdevumiem saistīti un saskaņoti rādītāji – tos ir iespējams izmantot gan atsevišķi, gan kombinēt, pamatojoties uz datiem vai pašnovērtējumu. Katrs rādītājs var attiekties uz konkrētu enerģētiskās nabadzības aspektu, identificējot kādu enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību daļu. Rādītāja(-u) galīgās izvēles pamatā jābūt atbilstošo datu pieejamībai, vietējām īpatnībām, darbības jomai un personāla spējai tos veiksmīgi izmantot, tomēr vissvarīgākais ir tas, lai tie būtu saskaņoti ar valsts kontekstu un valsts politiku.

Vairāk

Enerģētiskās nabadzības novērtēšanas rādītājus vietējā līmenī nodrošina:

- [Pilsētu mēru pakta iniciatīva](#), un
- [Enerģētiskās nabadzības konsultāciju centrs](#)

Ir svarīgi precizēt, ka rādītāja izvēlei var būt izšķiroša ietekme uz nākamo enerģētiskās nabadzības apkarošanas pasākumu plānošanas posmu, jo iegūto datu analīze var definēt modeļus un prioritārās jomas, kurās ir nepieciešams veikt pasākumus.

Padoms!

Lai efektīvi koncentrētos uz enerģētiskās nabadzības skartajām grupām un teritorijām, paturiet prātā, ka neaizsargātajiem iedzīvotājiem, kuri var būt arī enerģētiski nabadzīgi, parasti būs raksturīgs vismaz viens no šiem nosacījumiem:

- zems apkures, dzesēšanas un ierīču energoefektivitātes līmenis;
- slikta sienu, terases, jumta izolācija un slikts mājas stāvoklis (piemēram, pelējums);
- lauku mājsaimniecības, kuras var būt vairāk pakļautas enerģētiskajai nabadzībai;
- mājsaimniecības un teritorijas ar zemiem ienākumiem;
- īpašumiem, kas nav pieslēgti pie elektrotīkla (gāze), ir lielākas izmaksas.

Kā Mēru pakts nosaka enerģētiskās nabadzības līmeni?

Pilsētu mēru pakta 2050. gada vīzija Eiropai ir vērsta uz dekarbonizētām un noturīgām pilsētām ar piekļuvi lētai, drošai un ilgtspējīgai enerģijai. Tāpēc Mēru pakts un tā parakstītāji apņemas risināt enerģētisko nabadzību kā vienu no galvenajām prioritātēm, lai nodrošinātu taisnīgu pāreju.

Lai parakstītāji varētu plānot un sekmīgi īstenot enerģētiskās nabadzības mazināšanas stratēģijas, Eiropas Pilsētu Mēru pakta birojs sadarbībā ar citām institūcijām (JRC, EPAH) un ekspertiem izstrādāja enerģētiskās nabadzības pīlāru, iekļaujot attiecīgu ziņošanas un uzraudzības sistēmu. Papildus tam EPAH parakstītājiem nodrošina zināšanu materiālus, spēju veidošanu un praktisku atbalstu, lai papildinātu pakta sistēmu par enerģētisko nabadzību.

Tiek prognozēts, ka pārejas periods līdz 2024. gada beigām dos pietiekami daudz laika pasākumu plānošanai.

Enerģētiskās nabadzības pīlārs paktā — Eiropā

Enerģētiskās nabadzības pīlārs paktā – Eiropa sastāv no: (i) mērķa; (ii) novērtējums; (iii) darbības un tās ziņošanas un uzraudzības sistēma ir pietiekami elastīga, lai to izmantotu dažādos vietējos kontekstos.

Katrs parakstītājs, nospraudis savu mērķi un izvēlēties attiecīgo bāzes un mērķa gadu, var izvēlēties vairākus atbilstošus mērīšanas rādītājus, lai uzraudzītu progresu. Parakstītājiem tiek piedāvāts plašs dažādu enerģētiskās nabadzības rādītāju saraksts, no kuriem izvēlēties, vienlaikus tiek mudināti izmantot vairākus indikatorus, ja tas ir nepieciešams, lai izgaismotu pēc iespējas vairāk enerģētiskās nabadzības aspektu, lai neviens nepaliktu aiz neizvērtēts. Visbeidzot, viņi izvēlas īstenojamo darbību kopumu, sniedzot sīkāku informāciju par paredzētajām darbībām, neaizsargātajām mērķa grupām, iznākumu (ar izvēlēto rādītāju) utt.

EP indikatori

Sniegtais saraksts satur vairāk nekā 50 piedāvātos rādītājus, kas sagrupēti sešās makrojomās: klimats, telpas/mājoklis, mobilitāte, sociālekonomiskie aspekti, politika un tiesiskais regulējums, līdzdalība un izpratnes veidošana. Katram rādītājam ir pievienota tā definīcija un mērvienība.⁹

POWER TARGET rīks

POWERPOOR pieeja piedāvā vienkārši lietojamu rīku – POWER TARGET –, kas var palīdzēt identificēt enerģētiski nabadzīgos iedzīvotājus, izmantojot datus balstītu pieeju. Šis rīks atvieglo enerģētiski nabadzīgo iedzīvotāju, kopienu, apkaimju vai rajonu identificēšanu, pamatojoties uz uzlabotu 10% rādītāju. Šīs pieejas pamatā ir 10% izdevumu rādītājs¹⁰, bet tas ir pielāgots, lai koriģētu izdevumus par enerģiju un mājsaimniecību gada ienākumus no faktiskām summām uz nosacītām summām atbilstoši konteksta kvalitatīvajiem faktoriem, piemēram, “man mājās ir auksti”.

⁹ https://www.eumayors.eu/index.php?option=com_attachments&task=download&id=1358

¹⁰ Boardman, B. *Fuel poverty: from cold homes to affordable warmth* [Kurināmā nabadzība: no aukstiem mājokļiem uz pieejamu siltumapgādi], Londona; Ņujorka.: Belhaven Press, 1991.

POWER TARGET rīks izmanto kvalitatīvus un kvantitatīvus datus, lai enerģētiskās nabadzības novērtējumos novērstu datu izlīdzināšanu un vienkāršošanu. Lai to izdarītu, ir nepieciešams aizpildīt aptauju, kurā jāiekļauj informācija par ienākumiem, elektroenerģijas patēriņu kWh un izmaksām, apkures kurināmā patēriņu, arī mērvienībās un izmaksās, kopā ar pašnovērtējuma jautājumu par to, kā lietotājs izjūt siltuma komfortu. POWER TARGET rīks izmanto iegūtos aptaujas datus, lai aprēķinātu punktu skaitu, kas norāda, cik lielā mērā māsaimniecība ir uzskatāma par enerģētiski nabadzīgu. Šis rādītājs var būt vērtībā no 0 līdz 100 (0 – nenozīmīga ietekme, 100 – absolūta enerģētiskā nabadzība), ļaujot māsaimniecību klasificēt vienā no 4 smaguma kategorijām (sarkana – oranža – dzeltena – zaļa).

POWER TARGET

POWER-TARGET rīks ir pieejams 10 valodās, to varat atrast:

- POWERPOOR tīmekļa vietnē <https://powerpoor.eu/toolkit>
- POWERPOOR TOOLKIT rīku kopuma lapā <http://powerpoor.epu.ntua.gr/powerpoor-toolkit/>

Papildu informācija

- Rokasgrāmata par POWER-TARGET rīka funkcijām un tā izstrādē izmantoto metodoloģiju ir atrodama [šeit](#) 2.2. nodevumā.
- Soli pa solim norādījumi par to, kā lietot POWER TARGET rīku, ir sniegti [šeit](#).

POWER
TARGET

Ieteicams

Izmantot Enerģētiskās nabadzības mazināšanas birojos

Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroji var kalpot kā mezgls starp dažādām pašvaldību struktūrvienībām, kas var palīdzēt mērķtiecīgi strādāt ar enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem, apvienojot spēkus, zināšanas, iniciatīvas un tīklus. Turklāt šie biroji pilda arī kontaktpunkta funkciju, kur enerģētiski nabadzīgie iedzīvotāji var izmantot tādus rīkus kā POWER TARGET, lai novērtētu savu enerģētiskās neaizsargātības līmeni.

Sinerģija ar ieinteresētajām personām, lai identificētu enerģētiski nabadzīgas mājsaimniecības Križevčos

Horvātija,
Križevci

Križevču Sarkanais krusts jau tagad strādā ar mājsaimniecībām, kuras atrodas sarežģītā sociālajā situācijā, izmantojot dažādus projektus, t.i., „Aktīvas novecošanas periods 2021./2022. Viņi ir iepriekš kartējuši neaizsargātās mājsaimniecības, tāpēc viņi veiks 220 mājsaimniecību aptauju Križevci pilsētas rajonā, izmantojot POWERPOOR rīku komplektu, kas sniegs informāciju par mājsaimniecību energoefektivitāti. Paredzams, ka tas sniegs vērtīgus papildu datus, lai kartētu Križevci pilsētas teritorijas ar augstu enerģētiskās nabadzības risku.

Iepriekš minēto darbību var apvienot ar cita mēģas projekta – projekta ENPOR H2020 aktivitātēm. Paredzams, ka ENPROR pieredze par enerģētisko nabadzību privātajā īres sektorā tiks apvienota ar Sarkanā Krusta un POWERPOOR kopīgās rīcības atziņām, lai sniegtu ieskatu par enerģētisko nabadzību nomas sektorā. Šī apvienotā darbība var izrādīties svarīga, izstrādājot turpmākos publiskos uzaicinājumus veikt ēku energorenovāciju, piemēram, enerģētikas renovācijas programmu daudzdzīvokļu ēkām un energorenovācijas programmu viengimenes mājām, ņemot vērā namīpašnieku un īrnieku vajadzības un iekļaujot plašākā politiskajā kontekstā.

Mērķtiecības uzlabošana

No pašvaldības viedokļa raugoties, problēma ir jārisina tā, lai, plānojot attiecīgus veiksmīgus pasākumus, tam būtu jēga. Tāpēc, lai vēl vairāk uzlabotu mērķtiecīgu enerģētiski nabadzīgo iedzīvotāju identificēšanu, izmantojot izvēlēto rīku, nepieciešams ņemt vērā specifiskos vietējos apstākļus, kuros šis rīks tiek izmantots.

Mērķtiecību var uzlabot šādi soļi:

- Datu vākšana: Ievāciet pēc iespējas vairāk datu. Izmantojiet esošos tīklus un izvēlētos rīkus.
- Datu analīze: Meklējiet iespējamās ievērojamākos modeļus, mērķa grupas, telpisko izplatību un citus vērā ņemamus faktus. Šajā posmā dati tiks preparēti, lai iegūtu jēgpilnu ieskatu. Izmantojot datu analīzes paņēmienus un metodes, tiks identificēti slēptie modeļi un sakarības, tādējādi iegūstot noderīgas atziņas, kas ļauj veikt pamatotas prognozes.
- Rezultātu interpretācija: datu pārvēršana jēgpilnā formā, piemēram, diagrammās, kartēšanā vai stāstījumā.
- Analīzes validācija: Apspriediet konstatējumus ar ekspertiem un ieinteresētajām personām, lai iegūtu jaunus skatījumus uz rezultātiem.

! Sekojiet līdzi jaunumiem: Periodiski pārskatiet secinājumus, ņemot vērā atjauninātos konstatējumus.

Svarīgi

POWERPOOR projekta ietvaros apmācīto un sertificēto enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru tīkls ir vērtīgs cilvēku kopums, kas ar Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroju starpniecību var palīdzēt vietējām iestādēm pievērsties enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai.

Atrodiet sertificētu enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju vai enerģētisko kopienu mentoru [šeit!](#)

6. Rīcība enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai

Lai risinātu problēmas un sasniegtu 2050. gada ilgtspējības mērķus, vietējām iestādēm ir nepieciešams atbalstīt enerģētiski nabadzīgos iedzīvotājus un veicināt attiecīgas darbības, izmantojot to enerģētikas un klimata plānus. Enerģētiskās nabadzības dimensijas iekļaušana plānos nav viegls uzdevums, jo tas ietver nepieciešamību izstrādāt stratēģiju ar dažādiem pasākumiem, pamatojoties uz vietējām vajadzībām un to, kā enerģētiskā nabadzība ir definēta un identificēta. POWERPOOR pieeja ir izstrādāta tā, lai to, virzoties uz tās mērķiem, varētu izmantot vietējās varas iestādes un to personāls.

Veicināšanas pasākumi

Enerģētiskās nabadzības mazināšana ietver stratēģiju ar konkrētiem pasākumiem, kas var palīdzēt risināt tās problēmas un vajadzības, ar kurām saskaras enerģētiski nabadzīgie iedzīvotāji. Veiksmīgas stratēģijas izstrāde sākas ar visu potenciālo pasākumu vai darbību atlasīšanu, turpinās ar vietējam kontekstam piemērotāko darbību identificēšanu, to iekļaušanu enerģētikas un klimata plānos, bet noslēdzas ar darbību īstenošanas un uzraudzības posmu.

Darbību plānošana jāveic saskaņā ar iepriekš aprakstītā identifikācijas posma rezultātiem. Pēc tam, kad apkopotie dati ir izanalizēti un ir iegūts precīzs attēls par aktuālo stāvokli enerģētiskās nabadzības jomā vietējā līmenī, pašvaldības var sākt ieskicēt problēmas profilu, ņemot vērā vietējos apstākļus, kas var būt unikāli, tādējādi pieprasot izstrādāt īpašu pasākumu kopumu un īstenošanas pieeju.

Nozīmīgu atbalstu attiecībā uz enerģētiskās nabadzības mazināšanas politiku un pasākumiem var sniegt POWERPOOR ierosinātie, pašvaldībās izveidotie Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroji. Papildus to ieguldījumam enerģētiski nabadzīgo iedzīvotāju apzināšanā tie var arī sniegt atbalstu pasākumu plānošanas un veicināšanas procesos. Enerģētiskās nabadzības mazināšanas birojos strādājošais, atbilstoši apmācītais personāls, piemēram, POWERPOOR sertificētie enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāji un enerģētikas kopienu mentori, var izmantot POWER ACT rīku, lai izveidotu enerģētikas profilus un noteiktu mērķa grupas, kā arī ierosinātu atbilstošus pasākumus. Tie var būt nelieli un viegli īstenojami pasākumi bez papildu izmaksām, piemēram, izmaiņas uzvedībā, atbilstošu enerģijas nesēju izvēle

u.c., gan arī ietvert apjomīgākas darbības, piemēram, ēku renovāciju, apkures sistēmu modernizāciju u.c.

Padomi un ieteikumi enerģētiskās nabadzības mazināšanai

Ja vēlaties uzzināt dažus vienkāršus padomus un ieteikumus, kā citstarp samazināt apkures, karstā ūdens, apgaismojuma, elektrības un ierīču rēķinus un patēriņu, aicinām apskatīt [šo infografiku](#) un [2. moduli](#).

Mājsaimniecību iesaistīšanās palielināšana, izmantojot POWERPOOR fklāties konsultācijas

ZREA vada Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroju Jelgavā ciešā sadarbībā ar citiem pašvaldību sociālo pakalpojumu sniedzējiem, lai tiešā veidā sasniegtu skartās mājsaimniecības, palielinātu mājsaimniecību iesaistīšanos POWERPOOR aktivitātēs un ļautu tām cīnīties pret enerģētisko nabadzību.

Ņemot vērā Latvijas kontekstu, ZREA koncentrējas uz efektīvas tiešas komunikācijas panākšanu ar nabadzībā skartajām mājsaimniecībām. Tiek veiktas mājas vizītes, konsultācijas pa tālruni vai klātienē birojā, jo tas ir visefektīvākais veids, kā sazināties ar cilvēkiem un iesaistīt enerģētiski nabadzīgos rīkoties. Šī pieeja nodrošina reālu cilvēku savstarpēju mijiedarbību, un tā vairāk ietekmē faktisko ieradumu maiņu vai neliela mēroga energoefektīvus uzlabojumus mājsaimniecībās. Pieejamie bukleti, video un citi informatīvie materiāli uzlabo pieredzi.

Kā papildu stimuls, lai motivētu iedzīvotājus informācijas dienu laikā pieteikties POWERPOOR konsultācijām, ZREA izsniedz nelielas energoefektīvas dāvanas. Dāvana sastāv no energoefektīvas LED spuldzes un strāvas pagarinātāja ar slēdzi, pie kura iedzīvotāji var pieslēgt ierīces, kas gaidīšanas režīmā patērē elektrību, lai tās ērti izslēgtu ar vienu slēdzi.

Turklāt tām mājsaimniecībām, kuras iesaistīsies POWERPOOR sertificētu enerģētikas atbalstītāju un mentoru konsultācijās, būs iespēja piedalīties izlozē ar tādām dāvanām kā energoefektīvs ledusskapis vai velosipēds – kā videi draudzīgs un CO2 nesaturošs transporta līdzeklis.

Latvija
Jelgava, Dobeles un
Jekabpils novadi

POWER ACT rīks

Otrs rīks, kas iekļauts POWERPOOR rīku komplektā enerģētiskās nabadzības mazināšanai, ir POWER ACT. POWER ACT ņem vērā lietotāju energoefektivitātes uzvedību un ierosina virkni izdevīgu pasākumu, kas palīdz uzlabot enerģētiski nabadzīgo iedzīvotāju energoefektivitāti, ļauj viņiem gūt izpratni par savu enerģijas patēriņu un ieguvumiem, kas saistīti ar energoefektivitātes pasākumiem, turklāt arī mudina viņus izmantot atjaunojamās enerģijas ražošanas iespējas, piemēram, pievienojoties enerģētikas kopienai.

POWER ACT pamatā ir uz datiem balstīta pieeja, kas novērtē lietotāju termisko komfortu, veido enerģētikas profilus un prognozē no energoefektivitātes

pasākumiem gūtos ieguvumus. Lai to izdarītu, lietotājam jāaizpilda aptauja, kurā tiek iekļauta informācija par tā uzvedības modeļiem, elektroenerģijas patēriņu, apkures un dzesēšanas patēriņu, kā arī nepieciešams sniegt atbildes uz pašnovērtējuma jautājumiem par energoefektivitātes paradumiem. POWER ACT rīks izmanto iegūtos aptaujas datus, lai aprēķinātu punktu skaitu, kas norāda, cik lielā mērā mājtsaimniecība ir uzskatāma par enerģētiski nabadzīgu.

Vērtējumu diapazons ir no 0 līdz 100 punktiem. Nulle punkti tiek iegūti, ja lietotājs iesniedz atbildes, kas norāda uz vismazāk efektīvu iespējamo uzvedību, bet 100 punkti tiek iegūti, ja atbildes norāda uz visefektīvāko iespējamo uzvedību, ņemot vērā strukturētajos jautājumos pieejamās atbildes. Zems punktu skaits norāda uz vērā ņemamu energoefektivitātes paradumu uzlabošanas potenciālu, savukārt augstāks punktu skaits norāda uz efektīvāku uzvedību un ierobežotām iespējām veikt uzlabojumus, ieviešot izmaiņas uzvedībā. Saskaņā ar aprēķināto punktu skaitu mājtsaimniecības uzvedība tiek klasificēta vienā no 4 kategorijām (sarkana – oranža – dzeltena – zaļa). Lietotāji, kuri ietilpst sarkanajā un oranžajā grupā, var nekavējoties īstenot efektīvus, zemu izmaksu pasākumus, lai uzlabotu savus enerģijas patēriņa paradumus (jaunas LED spuldzes, apkures sistēmas apkope utt.). Lietotājiem ar dzelteni un zaļu klasifikāciju parasti ir jāveic būtiskāki uzlabojumi, kas saistīti ar augstākām izmaksām (siltumizolācija, logu atjaunošana, jaunas apkures sistēmas).

POWER-ACT

POWER-ACT rīks ir pieejams 10 valodās, to varat atrast:

- POWERPOOR tīmekļa vietnē <https://powerpoor.eu/toolkit>
- POWERPOOR TOOLKIT rīku kopuma lapā <http://powerpoor.epu.ntua.gr/powerpoor-toolkit/>

Papildu informācija

- Rokasgrāmata par POWER ACT rīka funkcijām un tā izstrādē izmantoto metodoloģiju ir atrodama [šeit](#) 2.3. nodevumā.
- Soli pa solim norādījumi par to, kā lietot POWER ACT rīku, ir sniegti [šeit](#).

Pasākumu iekļaušana IEKRP.

Lai sekmīgāk plānotu un īstenotu enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumus ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānu (IEKRP) ietvaros, ieteicams veikt turpmāk norādītos 4 soļus.

→ Izpētiēt pasākumus

Izpētiēt visus pieejamos pasākumus un atlasiet piemērotākos atbilstoši identifikācijas procesa rezultātiem. Visbiežāk enerģētiski nabadzīgajām mājsaimniecībām ir nepieciešams atbalsts apkures un dzesēšanas sistēmu, karstā ūdens apgādes, ierīču, apgaismojuma uzlabošanas jomās.

→ Definētiēt stratēģiju

Lai izstrādātu atbilstošu rīcības stratēģiju, vietējai varas iestādei būs nepieciešami gan atlasītie pasākumi, gan vietējā līmenī veiktās enerģētiskās nabadzības analīzes rezultāti, piemēram, identificētais teritoriālais sadalījums, sakarības, mērķa grupas, vajadzības un cēloņi. Lai sasniegtu labākus rezultātus, uzskaitiet mērķa grupas, sāciet veidot dialogu starp Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroju, IEKRP komandu un iesaistītajām pašvaldības struktūrvienībām par ierosinātajiem pasākumiem, organizētiēt sabiedrisko apspriešanu, lai stratēģiju pārrunātu ar reģiona iedzīvotājiem un ieinteresētajām personām.

→ Īstenojiet pasākumus

Kad stratēģija ir izstrādāta, vietējās iestādes ir gatavas pāriet uz nākamo posmu – pasākumu īstenošanu. Vajadzības gadījumā īstenošanas procesā var iesaistīt Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroju, vietējās ieinteresētās personas un enerģētiķas kopienas. Ja ir izstrādāts IEKRP vai to plānots izstrādāt, pieņemtie pasākumi tiks iekļauti IEKRP kā trešais pīlārs un īstenoti saskaņā ar Pilsētu mēru pakta procedūrām. Noderīgi instrumenti, kas var veicināt ieinteresēto personu apzināšanu un stratēģijas/redzējuma veidošanu nolūkā iekļaut enerģētiskās nabadzības mazināšanu IEKRP, ir ieinteresēto personu universs un nākotnes radars. Informācija par šīm metodēm ir sniegta 4. modulī.

Papildu informācija

Uzziniet vairāk [4 modulī](#).

→ Uzraudzība

Lai novērtētu to, cik veiksmīgi pasākumi tiek īstenoti, vietējām iestādēm būs nepieciešams īstenošanas procesa uzraudzību, izmantojot izvēlēto(-os) rādītāju(-us).

Papildu informācija

Pilsētu mēru pakta metodoloģija enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumu ieviešanai IEKRP ir pieejama [šeit](#).

Tas palīdzēs pieņemt labākus lēmumus vai nepieciešamības gadījumā veikt

Vairāk

Vairāki iespējamo darbību piemēri ir atrodami

- šīs rokasgrāmatas nodaļā **“Labākās prakses paraugi”**.
- Powerpoor projekta nodevumā D5.4 “Ziņojums par uz enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem orientētu pasākumu iekļaušanu IEKRP”

korekcijas. Pilsētas mēru pakta dalībnieki tam var izmantot Pilsētas mēru pakta uzraudzības un ziņošanas sistēmu.

Darbību plānošanā un lēmumu pieņemšanā izmantojiet *koprades procesu*

Tā kā projekta darbību izveidē un veicināšanā var iesaistīt gan iedzīvotājus, gan dažādas ieinteresētās personas, POWERPOOR pieejas augšupēja risinājuma īstenošanā nepieciešams izmantot koprades pieeju. Iestādes spējas izlemt par piemērotākajām darbībām var būt ierobežotas, tāpēc tai ir nepieciešams atbalsts gan plānošanā un lēmumu pieņemšanā, gan pasākumu izstrādē. Tieši tādēļ koprades procesā jau no paša sākuma ir jāiesaista ieinteresētās personas, kas var palīdzēt izpētīt vietējo iedzīvotāju vajadzības, problēmas un cerības.

Daži praktiski padomi:

- Sāciet ar ieinteresēto pušu kartēšanu, lai apzinātu visas mērķa grupas, valsts un privātās ieinteresētās puses, kā arī citus galvenos vietējā mēroga dalībniekus.
- Sagatavojiet efektīvu iesaistes stratēģiju, lai visi dalībnieki tiktu iesaistīti attiecīgajās darbībās, būtu motivēti un saglabātu interesi par projektu.
- Izplatiet informāciju, lai visas ieinteresētās personas būtu

POWER
ACT

7. Kopīgu enerģētikas iniciatīvu finansēšana cīņā ar enerģētiskās nabadzības problēmu

Lai finansētu izstrādātās stratēģijas un veiksmīgi īstenotu enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumus, vietējām pašvaldībām būs nepieciešams nodrošināt pietiekamus finansiālos līdzekļus. Šim nolūkam tās var izmantot dažādus finansēšanas instrumentus, atkarībā no konkrētās valsts situācijas un attiecīgo instrumentu pieejamības. POWERPOOR ietvaros ir izstrādāts instrumentu kopums, kas aptver ar kopīgām enerģētikas iniciatīvām (piemēram, enerģētikas kopienas) un inovatīvām finansēšanas shēmām (piemēram, kolektīvā finansēšana) saistītās iespējas.

Darbību finansēšana

Enerģētiskās nabadzības kā jaunas dimensijas iekļaušana vietējo pašvaldību rīcības plānos ir saistīta ar jauniem izaicinājumiem, kas finansēs pasākumus, vai pastāv visiem vienota pieeja, kurš finansēšanas instruments ir labāks utt. Lai sekmīgi īstenotu un uzturētu izvēlētās darbības, ir nepieciešama finansēšanas instrumentu daudzveidība. Tas nozīmē, ka pašvaldībai ir rūpīgi jāapzina visi finansējuma avoti un attiecīgie finansēšanas instrumenti, lai izveidotu potenciālo risinājumu buķeti. Tas palīdzēs izvēlēties pareizo finansējuma avotu katram no attiecīgajiem plānotajiem enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumiem. Svarīgi ir veidot sadarbību starp pašvaldības departamentiem, piemēram, starp grāmatvedības, tehniskajiem un iepirkumu departamentiem, lai panāktu vienotu un pēc iespējas pilnīgāku kompetenci šajā jautājumā. Pēc tam, kad finansējuma avots ir atrasts, būs nepieciešams ievērot pārredzamas procedūras, kā arī jāpārlicinās, ka uzņēmējdarbības modeļi ir reāli un ekonomiski dzīvotspējīgi.

POWERPOOR pieejas centrā ir kopīgu enerģētikas iniciatīvu un inovatīvu finansēšanas instrumentu izmantošana. POWER FUND rīks ir izstrādāts, lai atvieglotu POWERPOOR pieejas ieviešanu enerģētiskās nabadzības novēršanas pasākumos. Tā pamatā ir inovatīvas kolektīvās iniciatīvas, jo tās ir spēcīgs instruments ar enerģētiku saistītu apstākļu un pieejamības uzlabošanai, bet vienlaikus tās var būt laba alternatīva individuālajām un tradicionālajām finansēšanas metodēm. Turklāt kolektīvā pieeja, ko veicina enerģētikas kopienas un/vai kolektīvās finansēšanas iniciatīvas, ir īpaši piemērota, lai risinātu milzīgās problēmas, ar kurām saskaras enerģētiski nabadzīgie iedzīvotāji, kas vēlas samazināt enerģijas patēriņu vai uzlabot savu mājsaimniecību energoefektivitāti.

Plaša ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānu finansēšanas iespēju bibliotēka ir pieejama [šeit](#).

Ieteicams

Izmantot Enerģētiskās nabadzības mazināšanas birojos

Pašvaldības var gūt virkni priekšrocību, apvienojot Enerģētiskās nabadzības mazināšanas biroju darbību, kas var būt to enerģētiskās nabadzības mazināšanas pasākumu programmas pamatā, ar plašāka POWERPOOR sertificētu enerģētiskās nabadzības mazināšanas atbalstītāju un enerģētikas kopienu mentoru tīkla uzturēšanu – šie speciālisti var sniegt palīdzību lēmumu pieņemšanas un īstenošanas procesā, kā arī inovatīvu finansēšanas

POWER FUND rīks

Trešais POWERPOOR rīku kopuma rīks ir POWER FUND – tīmeklī balstīts rīks, kura mērķis ir iepazīstināt enerģētiski nabadzīgos iedzīvotājus un vietējās iestādes visā Eiropā ar kolektīvām inovatīvām darbībām enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai. POWER FUND lietotājiem piedāvā tiešsaistes tirgu dažādām kolektīvām enerģētikas iniciatīvām, piemēram, enerģētikas kopienām un kooperatīviem, kā arī atvērtu telpu, kurā gūt informāciju par inovatīvām finanšu shēmām, piemēram, kolektīvās finansēšanas iespējām, un to, kā izmantot kolektīvā finansējuma potenciālu, lai pārvarētu ekonomiskos un finansiālos šķēršļus, kas kavē enerģētiski nabadzīgo iedzīvotāju līdzdalību pārejā uz tīru enerģiju. Lūk, dažas no darbībām, ko varētu iekļaut POWER FUND:

- Sniegt atbalstu mājsaimniecību īpašniekiem, lai tie varētu segt ievērojamās sākotnējās izmaksas, kas saistītas ar atjaunojamās enerģijas iekārtu iegādi un/vai investīcijām energoefektivitātes uzlabošanā.
- Palīdzēt samazināt atjaunojamās enerģijas iekārtu un/vai energoefektivitātes renovācijas izmaksas, pateicoties iepirkumiem lielos apjomos un apjomradītiem ietaupījumiem
- Palīdzēt mājsaimniecībām un kopienām, kas nav pieslēgtas elektrotīklam, apkopot resursus un kapitālu, kas nepieciešams kapitālietilpīgām investīcijām enerģētikas projektos
- Palīdzēt privātpersonām apvienot pirktspēju, lai iegādātos enerģiju par labākām cenām vairumtirdzniecības tirgū.
- Motivēt iedzīvotājus un galvenās organizācijas izveidot enerģētikas kopienas, kuru fokusā būtu enerģētiskās nabadzības problēmas risināšana.
- Nodrošināt esošajām kopienām/kooperatīviem resursus enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai.

POWER
FUND

Pieejamo shēmu izmantošana – sociālais galvotājs enerģijas izmaksu segšanai

Spānija
Vitorijas pilsēta

Vitorijas-Gasteizas pilsētas dome, piedaloties POWERPOOR projekta aktivitātēs, ir veicinājusi sociālo galvošanu enerģētiski neaizsargātiem pašvaldības iedzīvotājiem, lai vēl vairāk palīdzētu viņiem mazināt enerģētisko nabadzību.

Sociālais galvojums tiek piešķirts cilvēkiem, kuri ir atzīti par trūcīgiem un var segt daļu no viņu enerģijas izmaksām.

Lai nodrošinātu pietiekamu finansējumu šim pasākumam, Vitorijas-Gasteizas pilsētas dome izmantoja daudzpusīgus pieejamos finansējuma avotus. Tomēr, lai šis pasākums būtu veiksmīgs ilgtermiņā, ir nepieciešama visu politisko partiju stingra atbalsts un nepārtraukta attiecīgo rādītāju uzraudzība nākamajiem gadiem.

Sociālais galvojums ir viens no enerģētiskās nabadzības mazināšanas stratēģijas pasākumiem, kas ir izstrādāts un oficiāli iekļauts pilsētas SECAP ar POWERPOOR projekta palīdzību.

POWER-FUND

POWER FUND rīks ir pieejams 10 valodās, to varat atrast:

- POWERPOOR tīmekļa vietnē <https://powerpoor.eu/toolkit>
- POWERPOOR TOOLKIT rīku kopuma lapā <http://powerpoor.epu.ntua.gr/powerpoor-toolkit/>

Papildu informācija

- Rokasgrāmata par POWER FUND rīka funkcijām un tā izstrādē izmantoto metodoloģiju ir atrodama [šeit](#) 2.4. nodevumā.
- Soli pa solim norādījumi par to, kā lietot POWER FUND rīku, ir sniegti [šeit](#).

Sadaļa “Kolektīvās enerģētikas iniciatīvas”

Kolektīvās enerģētikas iniciatīvas var uzskatīt par instrumentiem, kas lietotājiem, t.i., privātpersonām, tostarp enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem, vietējām un reģionālajām iestādēm un kopienām/kooperatīviem, spēj nodrošināt trīs veidu pakalpojumus:

- **Iespēja pievienoties kopienai:** Enerģētikas kopienu/kooperatīvu saraksts pa valstīm ar informāciju par to cenu noteikšanas un pārvaldības politiku,

pakalpojumiem, kas tiek sniegti enerģētiski nabadzīgajiem iedzīvotājiem, un procesu, kā pievienoties kopienai un kļūt par aktīvu tās biedru;

- **Iespēja izveidot kopienu:** Vadlīnijas, kā enerģētiski nabadzīgie iedzīvotāji enerģētikas kopienas var izveidot un vadīt enerģētikas kopienas, cieši sadarbojoties ar vietējām ieinteresētajām personām, jo īpaši projekta dalībvalstīs;
- **Iespēja vadīt kopienu:** Padomi un rīki, kas lietotājiem palīdz pārvaldīt savu enerģētikas kopienu, tostarp rīki enerģijas patēriņa/ražošanas datu uzraudzībai un pilsētas/kopienas/ēku energoefektivitātes rādītāju novērtēšanai);

Sadaļa “Inovātīvas finansēšanas shēmas”

POWER FUND sadaļa “Inovātīvas finansēšanas shēmas” lietotājiem sniedz detalizētu informāciju par kolektīvo finansēšanu un tās izmantošanu, un tā ietver trīs galvenos elementus:

- **Pilsoņu ieguldījums:** Ievads par kolektīvo finansēšanu, sniedzot informāciju par to, kas tas ir (kolektīvās finansēšanas veidi, īss skaidrojums par to, kā process darbojas, kā atrast pareizo kolektīvās finansēšanas platformu, proti, atšķirības starp platformām atkarībā no specializācijas jomas, finansējuma piešķiršana, izmaksas utt.), un kā izmantot finansējuma iespējas, lai īstenotu ilgtspējīgas enerģētikas intervences, piemēram, energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus savā mājā/dzīvoklī.
- **Finansēšanas asistents:** Detalizēts ceļvedis lietotājiem par to, kā izveidot kolektīvās finansēšanas kampaņu, tostarp, kā izvēlēties modeli (mērķis, nepieciešamā summa, stimuli), kā sagatavot kampaņu (mērķauditorija, mārketinga video, sociālie mediji), kā pārvaldīt kampaņu (uzraudzība, auditorijas iesaistīšana) un kā veikt turpmākās darbības.
- **Kapitāla piesaiste:** Iedzīvotājiem paredzēts investīciju iespēju (kolektīvās finansēšanas kampaņu) repozitorijs, kurā norādīta visa attiecīgā informācija, piemēram, izmantotā tehnoloģija, dalības veids (atlīdzība, aizdevumi, pašu kapitāls), atrašanās vieta un saite uz izvietojuma platformu.

Vairāk...

Vairāk informācija par kolektīvās enerģijas iniciatīvām un inovatīvajām finansēšanas shēmām ir pieejama

- mūsu bibliotēkā → [3. modulis](#)
- POWER FUND rīks [pieejams šeit \(moduļa saite\)](#)

